

Alberto Iniesta

La germana
mort,
camí de
plenitud

EMAÚS 27

Alberto Iniesta

La germana mort,
camí de plenitud

Col·lecció Emaús 27
Centre de Pastoral Litúrgica



CENTRE DE PASTORAL LITÚRGICA
Rivadeneira 6,7. 08002 Barcelona

Traducció: M. Dolors Herranz

No és permesa la reproducció total o parcial d'aquesta obra, per qualsevol procediment, sense l'autorització escrita de l'editorial.

Primera edició: setembre de 1997

ISBN: 84-7467-443-3

D.L.: B. 29.240-97

Imp.: Multitext, S.L.

SUMARI

Per caminar en l'esperança.....	5
L'home davant la mort	7
Espiritualitat cristiana de la mort	14
Camins de plenitud	29
Celebració cristiana de la mort	57
Escoli: interrogants de la reencarnació i la resurrecció	66

Ell va venir a combatre la mort per donar-nos la vida. Els seus miracles eren una anticipació d'aquesta vida. Mai no va fer miracles de mort ni de càstig, sinó de vida i perdó, saciant la fam, guarint malalts, ressuscitant morts, com a signe de la missió encomanada pel Pare: donar la vida a tots els homes, donant la seva vida pels homes.

Però cal destacar, dins l'ambigüitat de la paraula "vida", una immensa diferència: mentre que la vida que perdem és una bonica realitat, però, al cap i a la fi, humana i natural, la vida que se'ns dona és una nova vida, no la vella, limitada i mortal, sinó una vida diferent, divina i immortal. Aquesta és la gran sorpresa i el gran regal de Déu, que en comptes de castigar-nos fent-nos morir, ens torna la vida, però una vida millor, com ho expressa tan admirablement una pregària del temps litúrgic de Pasqua: "Oh Déu, vós en restaurar la naturalesa humana li heu donat una dignitat més gran que la que tingué en el seu origen..." (col.lecta dijous IV setmana).

Per a això, el Fill, d'acord amb el Pare, mogut per la força de l'Esperit, va haver d'arribar fins la mort "oferint-se lliurement", com recordem a la missa, "i una mort de creu", com deia sant Pau. Jesús no va voler dispensar-se d'aquest tràngol pel qual tots havíem de passar. No va saltar per sobre de la mort, ni la va deixar de banda per assolir la Vida, sinó que es va enfrontar amb ella cara a cara, la va assumir i la va sotmetre transformant-la en vida.

Els cristians, cridats a la vida

El Crucificat / Ressuscitat ens obre les portes de la Vida, ens ensenya el camí, i a més ens acompanya en el nostre caminar. Des del baptisme va començar aquesta carrera cap a la Vida. Més encara: la Vida divina se'ns ha avançat, ha vingut a nosaltres per l'Esperit Sant que se'ns ha donat com a Do estable, engendrat en nosaltres al Fill, fent-nos així fills del Pare i germans dels homes. Per això, podem dir com sant Pau:

“Ja no sóc jo qui viu, és Crist que viu en mi”, conuiu la seva vida amb mi i jo convisc la meua amb la seva.

L'apòstol sant Pau utilitza algunes vegades paraules i frases que expressen aquesta comunió entre Crist i nosaltres, com “viure amb”, “patir amb”, “morir amb”, “ressuscitar amb” i “regnar amb”. “Déu ens ha ressuscitat amb Crist i ens ha entronitzat dalt al cel juntament amb ell”, diu, per exemple, en l'epístola als Efesis (2,6).

L'humorista Jardiel Poncela va escriure una divertida comèdia titulada “Cuatro corazones con freno y marcha atrás”, en la qual un savi descobreix l'elixir de l'eterna juvenut. Alguns personatges el prenen, i quan són uns avis estan d'allò més joves i porten una vida lleugera que fa anar de bòlit als seus fills i néts.

Però aquest elixir no existeix, ni sembla possible, ni tan sols desitjable que existeixi, perquè podria portar a la humanitat més problemes dels que aparentment solucionaria. Hi ha qui diu que si la vida humana ja està prou plena de problemes, i en tot cas és tan avorrida, seria insuportable la idea de no poder morir mai, d'haver de suportar per sempre, la sogra, el nen, el cap o, suposant “l'alliberament” de tots ells, suportar-se a si mateix eternament. (Tot i que, en el cas de la comèdia es suposa que no només s'envelleix, sinó que cada dia s'està més jove, retrocedint amb “marxa enrera” cap a l'adolescència, la infantesa, i acabant per desaparèixer, en definitiva, dins el túnel del temps i del no-res)

Fantasies humorístiques a part, el cert és que dia rere dia anem envellint deixant-nos la pell en el camí, morint lentament una llarga agonia. L'infant que acaba de néixer comença a respirar plorant, i comença a morir vivint, i ho farà puntualment dia rere dia, sense caps de setmana, ponts ni vacances. D'aquesta feina ningú no ens en pot alliberar. Fins que la mort no ens jubili per sempre.

En canvi, mentre la vida humana es va quedant pel camí, com el cargol va deixant la petjada de la seva bava, la vida cristiana

va creixent en nosaltres si deixem a l'Esperit que ens continuï omplint pels diversos mitjans de què disposem els cristians, sense excloure aquelles persones –homes i dones– de bona voluntat, que tracten com a germans els homes, servint i ajudant els més febles, vivint com a fills de Déu, Pare de tots, encara que ells no ho sàpiguen, com diu el Concili en la Constitució sobre l'Església (n.16).

Tornem novament als cristians. El Déu que ens ha engendrat en Crist, no ens ha abandonat en un portal, sinó que Ell mateix, com una bona mare, ens cuida, ens abraça, ens bressa, ens alleta, ens canta i ens amanyaga. “Com una mare consola el seu fill, jo també us consolaré” (Is 66,13).

Com Maria, a Natzaret, criava en la seva falda el Fill de Déu, així l'Esperit Sant ens alleta en l'Església amb els “seus pits abundants” de moltes maneres i amb diferents mitjans. El treball professional i el servei ocasional, el dol i la festa, la vida social, econòmica i política, l'art i l'esport, l'amistat i la família, la salut i la malaltia, tot pot viure's al mateix temps com a trobament amb Déu, experiència de Déu, convivència amb Déu Pare, que ens dóna del seu Esperit per fer-nos créixer en el Fill i en la família dels homes.

De manera especial, explícitament i intencionalment –almenys per la nostra part, donades les nostres limitacions–, anem creixent en la lectura espiritual, la meditació, la pregària i la celebració sacramental fins arribar a l'alçada que Déu preveu que assolirem en Crist, mitjançant l'Esperit.

L'Eucaristia és el centre, la casa, la taula familiar dels fills de Déu, el memorial del que va fer i fa per nosaltres la Santa Trinitat, actualització de l'amor de Jesús, que es va entregar al Pare per salvar-nos, i ara se'ns entrega a nosaltres per alimentar-nos amb la seva vida, la vida que es pot anomenar així amb tota propietat, perquè no mor, perquè ens dóna la vida per sempre.

Els aliments del cos estan de per si mateixos morts, i malgrat que ens donin quelcom de vida, és una vida caduca, que dura

poc temps. A més a més, la vida humana és fragmentària, passatgera, fugissera, rellisca entre les mans, es perd per sempre en el pou del temps. Totes les bones estones, els moments feliços, les trobades amables o les festes, tot va passar ràpidament, no tornarà mai més. Per altra banda, allò que estem esperant i preparant, està amagat encara en el misteri dubtós del futur. Només tenim a les mans el breu instant del present que quan volem estrènyer-lo es desfà fugaç en el passat. No podem viure la vida plenament, sinó a glops, com una pel·lícula que no es pot contemplar globalment, d'una ullada, de manera sinòptica, sino a glops, a trossos, a retalls. Deixant de banda que sempre, indefectiblement, ens topem amb un lacònic rètol: "Fi".

Aleshores seria el moment triomfal de la famosa Parca, de la mítica dona de la dalla, la vencedora universal de totes les batalles i de totes les paus, de tots els pobles i de tots els temps. Encara que les nostres vides hagin estat molt diferents, hagin recorregut camins diversos, tots arribem a la mateixa plaça, la Plaça de la Mort que mata per sempre.

Però, llavors, es produeix el miracle, la sorpresa, la trampa divina en la qual Déu canvia la mort per la vida; de la vida mortal en brolla la vida immortal, continuació de la Resurrecció de Jesucrist, com el riu brolla de la font i recorre la terra. Des d'aleshores, la Mort és enganyada repetidament, encara que mai no es convenç, i sempre va cercant la seva presa, per reclamar el que era seu. I sempre ha d'empassar-se el ridícul de complir un estrany paper que no li correspon: fer de llevadora i de portera de la Vida: quan arriba el moment d'obrir la porta de la mort, es troba que és el camí de la vida immortal. (¿Qui sap si, en el fons, se n'alegra, si és que en l'esquelet li queda una mica de cor...?).

La mort del cristià

De moment, estem en camí. ¿Cap a on? ¿Cap a la mort? ¿Cap a la vida? Cap a totes dues, tot i que en últim terme cap a la